

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P9_TA(2021)0096

Επιπτώσεις των θαλάσσιων απορριμμάτων στην αλιεία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Μαρτίου 2021 σχετικά με τις επιπτώσεις των θαλάσσιων απορριμμάτων στην αλιεία (2019/2160(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM(2019)0640),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία: Για μια καθαρότερη και ανταγωνιστικότερη Ευρώπη» (COM(2020)0098),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» (COM(2020)0380),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Από το αγρόκτημα στο πιάτο – Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων» (COM(2020)0381),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 23ης Μαρτίου 2020, σχετικά με την εφαρμογή της ισχυρότερης και ανανεωμένης στρατηγικής εταιρικής σχέσης με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COM(2020)0104),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας¹ (Ευρωπαϊκή Οδηγία για την Περιβαλλοντική Ευθύνη),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων²,

¹ ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56.

² ΕΕ L 135 της 30.5.1991, σ. 40.

- έχοντας υπόψη την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας¹,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων²,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον³ (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική),
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής⁴ (κανονισμός για τον έλεγχο της αλιείας),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών⁵,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική⁶,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας⁷ (ΕΤΘΑ),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό⁸ (οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό),
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2015/720 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 94/62/ΕΚ με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης λεπτών πλαστικών σακουλών μεταφοράς⁹,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2018/850 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/31/ΕΚ περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων¹⁰,

¹ ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7.

² ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1.

³ ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19.

⁴ ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1.

⁵ ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7.

⁶ ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22.

⁷ ΕΕ L 149 της 20.5.2014, σ. 1.

⁸ ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 135.

⁹ ΕΕ L 115 της 6.5.2015, σ. 11.

¹⁰ ΕΕ L 150 της 14.6.2018, σ. 100.

- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2018/851 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα¹ ,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για τροποποίηση της οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας² ,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία³ ,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον⁴ ,
- έχοντας υπόψη την Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη, και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) ειδικότερα δε τον στόχο 14: «Διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων για βιώσιμη ανάπτυξη»,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον (UNEP) του 2005 με τίτλο «Marine Litter - An analytical overview» (Θαλάσσια απορρίμματα – μια αναλυτική επισκόπηση),
- έχοντας υπόψη τη Διεθνή Σύμβαση για την αποφυγή ρυπάνσεως της θαλάσσης από πλοία (MARPOL) του 1973, που εκπονήθηκε από τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (IMO/ΔΝΟ), και το παράρτημα της V που ετέθη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 1988,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος του Οκτωβρίου του 2020 με τίτλο «State of nature in the EU – Results from reporting under the nature directives 2013-2018» (Κατάσταση της φύσης στην ΕΕ - αποτελέσματα από την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο των οδηγιών για την προστασία της φύσης για την περίοδο 2013-2018),
- έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα του σχεδίου «Η αντιμετώπιση των θαλάσσιων απορριμμάτων στον χώρο του Ατλαντικού (CleanAtlantic)», το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα της Ένωσης Interreg για την περιοχή του Ατλαντικού,
- έχοντας υπόψη τις προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) για τη σήμανση των αλιευτικών εργαλείων, οι οποίες εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Αλιείας τον Ιούλιο του 2018,
- έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης του ΔΝΟ για την αντιμετώπιση των θαλάσσιων πλαστικών απορριμμάτων από τα πλοία,

¹ ΕΕ L 150 της 14.6.2018, σ. 109.

² ΕΕ L 150 της 14.6.2018, σ. 141.

³ ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 116.

⁴ ΕΕ L 155 της 12.6.2019, σ. 1.

- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2019 για τους ωκεανούς και τις θάλασσες, τα οποία αναφέρονται στη σύναψη διεθνούς συμφωνίας για τη ρύπανση από πλαστικά,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παράκτιων ζωνών στη Μεσόγειο (σύμβαση της Βαρκελώνης), τη Σύμβαση για την προστασία του Εύξεινου Πόντου από τη ρύπανση (σύμβαση του Βουκουρεστίου), τη Σύμβαση για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος της περιοχής της Βαλτικής (σύμβαση του Ελσίνκι), τη Σύμβαση για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του Βορειοανατολικού Ατλαντικού (σύμβαση OSPAR),
- έχοντας υπόψη το περιφερειακό σχέδιο δράσης για τη διαχείριση των θαλάσσιων απορριμμάτων στη Μεσόγειο,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση-Πλαίσιο του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC), το προσαρτημένο σε αυτήν Πρωτόκολλο του Κιότο, και τη Συμφωνία του Παρισιού,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα (CBD/ΣΒΠ),
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS) που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 16 Νοεμβρίου 1973,
- έχοντας υπόψη την έκθεση για την παγκόσμια αξιολόγηση σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων που δημοσίευσε η διακυβερνητική πλατφόρμα επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (IPBES) στις 31 Μαΐου 2019,
- έχοντας υπόψη την υπουργική δήλωση της 28ης Σεπτεμβρίου 2020, των Υπουργών Περιβάλλοντος, Θαλάσσιας Οικονομίας, Γεωργίας και Αλιείας των κρατών μελών της Βαλτικής Θάλασσας και του Επιτρόπου Περιβάλλοντος, Ωκεανών και Αλιείας,
- έχοντας υπόψη την έκθεση με τίτλο «Αποστολή Αστερίας 2030: Αποκατάσταση του Ωκεανού και των υδάτων μας», που δημοσιεύθηκε από το συμβούλιο της αποστολής της Επιτροπής για υγιείς ωκεανούς, θάλασσες και παράκτια και εσωτερικά ύδατα, στις 22 Σεπτεμβρίου 2020,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση της διακυβερνητικής επιτροπής για την κλιματική αλλαγή (IPCC) με τίτλο «Υπερθέρμανση του πλανήτη κατά 1,5°C», την πέμπτη έκθεση αξιολόγησής της (AR5) και τη συγκεφαλαιωτική έκθεση, την ειδική έκθεσή της για την κλιματική αλλαγή και τη γη, καθώς και την ειδική έκθεσή της για τους ωκεανούς και την κρυσφαίρα σε ένα μεταβαλλόμενο κλίμα,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1972 για την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης από την απόρριψη αποβλήτων και άλλων υλών,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 26ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη¹,

¹ ΕΕ C 346 της 27.9.2018, σ. 184.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τις πλαστικές ύλες σε μια κυκλική οικονομία¹,
 - έχοντας υπόψη τη θέση του, της 4ης Απριλίου 2019, σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 28ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης³,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 15ης Ιανουαρίου 2020, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία⁴,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A9-0030/2021),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια απορρίμματα που είναι ορατά στις παραλίες, στις ακτές, στις ακτογραμμές και στην επιφάνεια κρύβουν στην πραγματικότητα ένα πολύ ευρύτερο φαινόμενο μόλυνσης τόσο στη στήλη ύδατος όσο και στον θαλάσσιο βυθό· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα απόβλητα αυτά προέρχονται ως επί το πλείστον από χερσαίες δραστηριότητες (80 %), αλλά και από δραστηριότητες στη θάλασσα όπου σημειώθηκε σημαντική αύξηση στις μεταφορές μεγάλων μη αλιευτικών σκαφών·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια απόβλητα αντιπροσωπεύουν όλα τα απορρίμματα που έχουν εισέλθει στο θαλάσσιο περιβάλλον εκούσια ή ακούσια, και τα οποία ταυτοποιούνται ανάλογα με το μέγεθός τους (από νανο-, μικρο-, έως μαζικά απορρίμματα) και τη φύση τους (δοχεία, ογκώδη αντικείμενα που βρίσκονται στον πυθμένα του ωκεανού, πλαστικά, αλιευτικά εργαλεία, ναυάγια ημι-βυθισμένων σκαφών επικίνδυνα απόβλητα όπως βόμβες ή άλλα απομεινάρια πολέμου, υφάσματα, μικροπλαστικά κ.λπ.)·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 70 % των θαλάσσιων απορριμμάτων που εισέρχονται στη θάλασσα καταλήγουν στον θαλάσσιο βυθό και ότι η σωρευτική μάζα των αποβλήτων που επιπλέουν στην επιφάνεια αντιπροσωπεύει μόνο το 1 % των πλαστικών στον ωκεανό· λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως καταδεικνύεται από τις πρόσφατες επιστημονικές έρευνες, το επίπεδο της ρύπανσης από τα πλαστικά στον ωκεανό έχει υποτιμηθεί πολύ και οι ωκεανογραφικές γνώσεις σήμερα εξακολουθούν να παρουσιάζουν σημαντική υστέρηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι μια έρευνα σχετικά με τη διασπορά των θαλάσσιων απορριμμάτων στον ωκεανό είναι ζωτικής σημασίας για την καλύτερη κατανόηση της έκτασης της θαλάσσιας ρύπανσης·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ωκεανός είναι κοινός για όλες τις χώρες του πλανήτη, ότι η καλή περιβαλλοντική του κατάσταση είναι θεμελιώδους σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητά του και η διατήρηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος

¹ ΕΕ C 433 της 23.12.2019, σ. 136.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0343.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0078.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0005.

που προσφέρει, όπως η απορρόφηση CO₂ και η παραγωγή οξυγόνου, και ότι η αλλοίωση των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων θα μπορούσε να αποδυναμώσει τον ρόλο του ως ρυθμιστή του κλίματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια απόβλητα αποτελούν απειλή για το μέλλον του αλιευτικού τομέα γενικά, δεδομένου ότι μόνο ένα καθαρό, υγιές, παραγωγικό και βιολογικά ποικιλόμορφο παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον μπορεί να καλύπτει μακροπρόθεσμα τις ανάγκες των ανθρώπων γενικότερα, και ειδικότερα των αλιείων, των συλλεκτών οστράκων και των αλιευτικών κοινοτήτων·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια απόβλητα αποτελούν παγκόσμια πρόκληση, καθώς δεν γνωρίζουν σύνορα και μεταφέρονται με ρεύματα και άνεμο σε μεγάλες αποστάσεις ανά τον κόσμο, επηρεάζοντας περιοχές και τομείς που βρίσκονται μακριά από το σημείο προέλευσής τους και δεν ευθύνονται για την παραγωγή τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε όλο τον πλανήτη πολλά απόβλητα εξακολουθούν να απορρίπτονται απευθείας στη θάλασσα, και ότι πρέπει να τηρηθεί πάση θυσία μια συστημική προσέγγιση στη θαλάσσια ρύπανση, υποστηρίζοντας δράσεις σε όλα τα επίπεδα, από το τοπικό έως το διεθνές·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ρύπανση των θαλασσών και του ωκεανού από τα θαλάσσια πλαστικά απορρίμματα, και ειδικότερα τα μικροπλαστικά, επιδεινώνεται από καιρικά φαινόμενα που επιτρέπουν στα μικροπλαστικά να εξαπλωθούν μέσω του αέρα, της βροχής και του χιονιού, και ευνοούν τη ρύπανση περιβαλλόντων που παλαιότερα ήταν παρθένα όπως οι ψηλές κορυφές και η Ανταρκτική, ακόμη και μέρη πέρα από τον Αρκτικό Κύκλο·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι 730 τόνοι αποβλήτων απορρίπτονται καθημερινά στη Μεσόγειο Θάλασσα· λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με μια έκθεση του WWF (Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση) του Ιουνίου 2019, κάθε χρόνο 11 200 τόνοι πλαστικών που απορρίπτονται στη φύση καταλήγουν στη Μεσόγειο Θάλασσα· λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε χρόνο απορρίπτεται στη Μεσόγειο το ισοδύναμο του περιεχομένου 66 000 καδοφόρων οχημάτων με πλαστικά απορρίμματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι στη Μεσόγειο τα μικροπλαστικά ανέρχονται σε επίπεδα συγκέντρωσης ρεκόρ 1,25 εκατομμυρίων θραυσμάτων ανά km²· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μικρά σωματίδια αντιπροσωπεύουν περίπου το 90 % του συνολικού αριθμού πλαστικών που επιπλέουν στη Μεσόγειο, δηλαδή περίπου 280 δισεκατομμύρια πλωτών μικροπλαστικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας μέσος καταναλωτής μεσογειακών οστρακοειδών καταπίνει κατά μέσο όρο 11 000 τεμάχια πλαστικού ετησίως· λαμβάνοντας υπόψη ότι, εξαιτίας αυτού, η Μεσόγειος Θάλασσα είναι μια από τις πιο μολυσμένες θάλασσες στον κόσμο·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο καλύτερος τρόπος για να μειωθεί η ποσότητα των θαλάσσιων πλαστικών αποβλήτων είναι η μείωση και η αποφυγή της παραγωγής τους και η μεταστροφή προς την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση υλικών και προϊόντων·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια απορρίμματα παρέχουν μια επιφάνεια στην οποία μπορούν να προσκολληθούν πολλοί οργανισμοί ή βακτήρια, γεγονός που διευκολύνει την είσοδο χωροκατακτητικών ειδών ικανών να αλλοιώσουν την ισορροπία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, και ότι τα βακτήρια που υπάρχουν στα θαλάσσια απορρίμματα μπορούν επίσης να καταναλωθούν από τη θαλάσσια πανίδα όταν νομίζει ότι τα απορρίμματα είναι τροφή·

- I. λαμβάνοντας υπόψη τις αρνητικές επιπτώσεις των θαλάσσιων απορριμμάτων από μορφολογικής άποψης, ιδιαιτέρως για τα νησιά·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια απόβλητα συσσωρεύονται ιδίως γύρω από μικρά απομακρυσμένα νησιά και σε παράκτιες περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εξόχως απόκεντρες περιοχές και οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη φιλοξενούν το 80 % της θαλάσσιας βιοποικιλότητας της Ευρώπης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικονομίες τους βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην αλιεία και τον τουρισμό·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξάπλωση των θαλάσσιων απορριμμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο πλήττει τις αναπτυσσόμενες τρίτες χώρες, ιδίως τις παράκτιες κοινότητες που ζουν από την αλιεία και οι οποίες δεν έχουν απαραίτητα την ικανότητα ή τα μέσα που απαιτούνται για την αποτελεσματική τους προστασία·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόβλημα των αποβλήτων στη θάλασσα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην κακή διαχείριση των αποβλήτων στην ξηρά, όπως είναι η ρύπανση υδατορευμάτων και ποταμών, η κακή διαχείριση των λυμάτων, οι παράνομες ανοιχτές χωματερές ή αυτές που βρίσκονται κοντά σε υδατορεύματα, τα φυσικά φαινόμενα απορροής, όπως είναι οι θύελλες και οι βροχοπτώσεις ή οι απορρίψεις του χιονιού που συλλέγεται στους δρόμους και στα πεζοδρόμια απευθείας στη θάλασσα·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάχυτη ρύπανση, όπως τα λύματα, επεξεργασμένα ή μη, τα οποία μπορεί να περιέχουν χημικά ή φαρμακευτικά απόβλητα, τα ύδατα απορροής ή απόπλυσης από αστικά ή γεωργικά περιβάλλοντα, όπως η απόρριψη αζώτου και φωσφόρου, απειλούν το θαλάσσιο περιβάλλον με ευτροφισμό λόγω υψηλής συγκέντρωσης θρεπτικών ουσιών, φαινόμενο το οποίο μπορεί τελικά να οδηγήσει σε υποξία του βυθού με τον πολλαπλασιασμό των «νεκρών ζωνών» οι οποίες έχουν δεκαπλασιαστεί από το 1950, να αυξήσει υπερβολικά την παρουσία κυανοβακτηρίων, να συμβάλει στο φαινόμενο των πράσινων και των κόκκινων φυκών και να μολύνει ευρύτερα την υδάτινη χλωρίδα και πανίδα·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κακή διαχείριση των δικτύων καθαρισμού υδάτων εγκυμονεί κινδύνους για τους υδατοκαλλιεργητές και τους καλλιεργητές οστράκων, που βλέπουν την ποιότητα των προϊόντων τους να απειλείται από την παρουσία ιών και βακτηρίων όπως οι νοροϊοί, και μπορεί να οδηγήσει σε προσωρινές απαγορεύσεις πωλήσεων και διανομής επειδή τα προϊόντα δεν είναι κατάλληλα για κατανάλωση·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση της COVID-19 έχει αποδείξει πως η κακή διαχείριση χερσαίων απορριμμάτων μπορεί γρήγορα να δημιουργήσει νέα κύματα θαλάσσιας ρύπανσης, που προκαλούνται συγκεκριμένα λόγω των προϊόντων μιας χρήσης, όπως οι χειρουργικές μάσκες και τα γάντια μιας χρήσης·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλο μέρος των πλαστικών και μικροπλαστικών που υπάρχουν στη θάλασσα προέρχεται από χερσαίες πηγές·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποσότητα πλαστικού που υπάρχει στη θάλασσα έχει επίσης έντονο αντίκτυπο στην αλιεία, ο οποίος είναι ακόμη μεγαλύτερος και επαχθέστερος από οικονομικής άποψης στην περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ), τα απορρίμματα καπνού συνιστούν τον πλέον διαδεδομένο τύπο απορριμμάτων στον

κόσμο όσον αφορά την ποσότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την αμερικανική ΜΚΟ Ocean Conservancy, οι γόπες των τσιγάρων βρίσκονται στην κορυφή των δέκα πιο συλλεγόμενων αντικειμένων κατά τη διάρκεια διεθνών εργασιών καθαρισμού παραλιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι μία μόνο γόπα τσιγάρου χρειάζεται δώδεκα χρόνια για να εξαφανιστεί και περιέχει σχεδόν 4 000 χημικές ουσίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι για κάθε γόπα τσιγάρου που καταλήγει στους ωκεανούς και τα ποτάμια, μολύνονται 500 λίτρα νερού·

- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρουσία θαλάσσιων απορριμμάτων υπονομεύει σοβαρά την ανθεκτικότητα και την παραγωγικότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, ιδίως των πιο εύθραυστων, που ήδη υφίστανται πολλές σφραγιστικές πιέσεις, όπως είναι η κλιματική αλλαγή, η ρύπανση, η παράνομη, λαθραία και άναρχη αλιεία, η υπεραλίευση και η αύξηση δραστηριοτήτων όπως θαλάσσιες μεταφορές και τουρισμός·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι αυξημένες πιέσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα οδηγούν σε μείωση της βιοποικιλότητας και σε βενθική ασφυξία του βυθού και ενέχουν τον κίνδυνο αύξησης της εξάπλωσης ασθενειών λόγω της παρουσίας παθογόνων παραγόντων που προκαλούνται από τη συσσώρευση θαλάσσιων απορριμμάτων στον θαλάσσιο βυθό·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που η ΕΕ εστιάζει όλο και περισσότερο στην αντιμετώπιση του προβλήματος των αλιευτικών εργαλείων που χάνονται ή εγκαταλείπονται στη θάλασσα, ορισμένα εγκαταλελειμμένα, απολεσθέντα ή άλλως απορριπτόμενα αλιευτικά εργαλεία (ALDFG) παραμένουν ενεργά για μήνες ή ακόμη και χρόνια, όπως καταδεικνύεται από το φαινόμενο των εγκαταλελειμμένων διχτύων, και επηρεάζουν αδιακρίτως όλη την θαλάσσια πανίδα, συμπεριλαμβανομένων των ιχθυοαποθεμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η παράνομη, λαθραία και άναρχη αλιεία είναι γνωστό ότι αποτελεί βασική αιτία του φαινομένου των εγκαταλελειμμένων αλιευτικών εργαλείων·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια απορρίμματα συνιστούν σοβαρή απειλή για πολλά θαλάσσια είδη, διότι ενέχουν κίνδυνο στραγγαλισμού, ασφυξίας, κατάποσης, τραυματισμού ή μόλυνσης, αλλά και για άλλα είδη ζώων όπως πουλιά, ορισμένα από τα οποία ήδη απειλούνται ή διατρέχουν κίνδυνο εξαφάνισης·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αλιείς, συμπεριλαμβανομένων των αλιέων μικρής κλίμακας, και οι υδατοκαλλιεργητές είναι οι πρώτοι που βλέπουν τις δραστηριότητές τους να απειλούνται σοβαρά από τις επιπτώσεις των θαλάσσιων απορριμμάτων, λόγω του κινδύνου να σκαλώσουν ή να μπερδευτούν με τα αλιευτικά εργαλεία, να τα φθείρουν ή να τα καταστρέψουν, να προξενήσουν εμπλοκή των κινητήρων των σκαφών ή των συστημάτων ψύξης, συνιστώντας κίνδυνο για την ασφάλεια των ναυτικών επί του σκάφους και απαιτώντας από τους ναυτικούς επιπλέον εργασία για να καθαρίσουν τα εργαλεία, και συνεπώς δημιουργώντας σημαντική οικονομική ζημία·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αντίκτυπος των θαλάσσιων απορριμμάτων στον τομέα της αλιείας επηρεάζει περισσότερο την αλιεία μικρής κλίμακας σε σχέση με τη βιομηχανική αλιεία, δεδομένου ότι τα μικρά σκάφη είναι πιο εκτεθειμένα σε ζημιές που προκαλούνται από τα απορρίμματα στους έλικες, τους κινητήρες ή τον εξοπλισμό αλιείας, και ότι η συγκέντρωση των θαλάσσιων απορριμμάτων είναι μεγαλύτερη σε ρηχές θαλάσσιες περιοχές, όπου δραστηριοποιείται κυρίως η αλιεία μικρής κλίμακας· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια απόβλητα επηρεάζουν επίσης την ποιότητα των

αλιευμάτων, τα οποία μπορούν να μολυνθούν από τα απόβλητα αυτά και να καταστούν μη εμπορεύσιμα, προκαλώντας περαιτέρω οικονομικές απώλειες στις επιχειρήσεις αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·

- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αλιευτικός τομέας βρίσκεται εδώ και πολύ καιρό στην πρώτη γραμμή όσον αφορά την αντιμετώπιση της ρύπανσης από θαλάσσια απορρίμματα παρά το γεγονός ότι συμβάλλει ελάχιστα στο πρόβλημα σε παγκόσμια κλίμακα, και ότι οι αλιείς και οι υδατοκαλλιεργητές έχουν από καιρό αναλάβει ενεργό ρόλο στον καθαρισμό των θαλασσών·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο οικονομικός αντίκτυπος των θαλάσσιων απορριμμάτων στην αλιεία έχει εκτιμηθεί σε ποσοστό μεταξύ 1 % και 5 % των κερδών του τομέα¹·
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο το 1,5 %² των αλιευτικών εργαλείων ανακυκλώνεται και ότι πρέπει επείγοντως να υποστηριχθεί οικονομικά η συλλογή και η ανακύκλωσή τους και να προωθηθεί η δυνατότητα επισκευής όλου του αλιευτικού εξοπλισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τομέας θα μπορούσε να επωφεληθεί από νέες οικονομικές ευκαιρίες μέσω της συμμετοχής σε μια κυκλική οικονομία που θα είναι βασισμένη σε έξυπνο σχεδιασμό, έρευνα και καινοτομία·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αλιείς που φέρουν στην ξηρά απορρίμματα τα οποία έχουν αλιευθεί κατά λάθος ή κατά τη διάρκεια εκστρατειών συλλογής θαλάσσιων απορριμμάτων συμβάλλουν στη μείωση του προβλήματος των θαλάσσιων απορριμμάτων παρέχοντας μια υπηρεσία προς όφελος ολόκληρης της κοινωνίας·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολύ συχνά το άμεσος κόστος παράδοσης των απορριμμάτων αυτών καλύπτεται, ενώ δεν ισχύει το ίδιο για το κόστος εργασίας, το κόστος που προκύπτει από την έλλειψη χώρου στα σκάφη και το κόστος που σχετίζεται με ζημιές σε αλιευτικά εργαλεία και κινητήρες·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν μπορεί να αναμένεται από τους αλιείς και τους υδατοκαλλιεργητές να συλλέγουν θαλάσσια απορρίμματα χωρίς τον κατάλληλο μηχανισμό αποζημίωσης των προσπαθειών τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι εκτιμάται ότι έως και το 80 % των αλιέων θα ήταν διατεθειμένοι να συμμετάσχουν σε προγράμματα συλλογής θαλάσσιων απορριμμάτων εάν δημιουργηθούν μηχανισμοί οι οποίοι θα διευκολύνουν αυτές τις εργασίες³·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εφαρμόζονται ήδη δράσεις συλλογής από αλιείς και ενώσεις, και ότι υπάρχουν ήδη λύσεις για την αξιοποίηση των θαλάσσιων απορριμμάτων, ιδίως εκείνων που προκύπτουν από την αλιεία·
- ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γαλάζια οικονομία, η οποία αναμένεται να διπλασιαστεί έως το 2030, αποτελεί πραγματική ευκαιρία για τη βιώσιμη ανάπτυξη των θαλάσσιων και παράκτιων δραστηριοτήτων, στηριζόμενη κυρίως στην ανάπτυξη υποδομών με θετικές επιπτώσεις, όπως τεχνητοί ύφαλοι και άλλες καινοτομίες που προωθούν το φαινόμενο

¹ 'Lost fishing gear : a trap for our ocean' (Εγκαταλελειμμένα αλιευτικά εργαλεία: μια παγίδα για τους ωκεανούς μας), Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

² 'Lost fishing gear : a trap for our ocean' (Απολεσθέντα αλιευτικά εργαλεία: μια παγίδα για τους ωκεανούς μας), Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

³ <https://cetmar.org/resultados-cleanatlantic/>

υφάλου και το φαινόμενο αποθέματος, και συμβάλλοντας στην αποκατάσταση των οικοσυστημάτων·

- ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ επιδιώκει να προωθήσει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων και ότι τα θαλάσσια απόβλητα πρέπει να αντιμετωπιστούν με παράλληλη συνεκτίμηση της χωροταξικής διάστασης των θαλάσσιων και παράκτιων δραστηριοτήτων και με τη συμμετοχή των παράκτιων κοινοτήτων και των αλιέων, δεδομένου ότι η αλιευτική δραστηριότητα πραγματοποιείται σε μεγάλο βαθμό σε παράκτιες περιοχές, και στο πλαίσιο της προσπάθειας μείωσης των θαλάσσιων απορριμμάτων πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινοτήτων·
- ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υποβάθμιση των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων εγκυμονεί κίνδυνο για όλους τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε παράκτιες περιοχές και συνεπώς απειλεί τη βιωσιμότητα, την ανθεκτικότητα και την ελκυστικότητα των παράκτιων κοινοτήτων·

Βελτίωση και αποτελεσματικότητα του νομοθετικού πλαισίου και της διακυβέρνησης στον τομέα των θαλασσιών απορριμμάτων

1. υπενθυμίζει ότι η υγεία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και η αντιμετώπιση του ζητήματος των θαλάσσιων απορριμμάτων αποτελούν προβληματική που άπτεται πολλών υφιστάμενων νομοθεσιών και ότι μόνο με μια ολοκληρωμένη και συνεκτική προσέγγιση των ευρωπαϊκών στόχων θα καταστεί δυνατή η βελτίωση του υφισταμένου νομοθετικού πλαισίου και η καλύτερη κατανόηση της έκτασης των σωρευτικών πιέσεων, τονίζει την ανάγκη επανεξέτασης της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής προκειμένου να δημιουργηθεί ένα στρατηγικό πλαίσιο για τα θαλάσσια απορρίμματα που θα ενσωματώνει τις διαφορετικές νομοθετικές πράξεις που άπτονται των αποβλήτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος·
2. τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης της επικοινωνίας και του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών και των θαλάσσιων λεκανών, προκειμένου να διασφαλιστεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία να επιτρέπει στα αλιευτικά σκάφη να εκφορτώνουν θαλάσσια απορρίμματα σε οποιοδήποτε λιμάνι της Ένωσης· προτρέπει, προς τούτο, τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν άμεσα και χωρίς καθυστέρηση την οδηγία (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία¹· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να υποβάλει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κριτηρίων επιλεξιμότητας για τη μείωση του τέλους για τα «πράσινα πλοία» και να σχεδιάσει κατάλληλα κίνητρα για την παράδοση των αποβλήτων που συλλέγονται στην ξηρά, συμπεριλαμβανομένου ενός μηχανισμού αποζημίωσης προσαρμοσμένου στις προσπάθειες των αλιέων, καθώς και μεθοδολογικών κριτηρίων για τον υπολογισμό του όγκου και της ποσότητας των αποβλήτων που αλιεύονται παθητικά, ούτως ώστε οι στόχοι μείωσης των θαλάσσιων αποβλήτων, όπως ορίζονται στην οδηγία, να εφαρμοστούν ταχέως·
3. υπογραμμίζει την ανάγκη βελτίωσης του ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου προκειμένου να μειωθεί η οικονομική επιβάρυνση των ψαράδων που αλιεύουν κατά λάθος θαλάσσια απορρίμματα, και να αποφευχθεί η υπερβολική γραφειοκρατική

¹ ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 116.

επιβάρυνση για αυτούς· υπογραμμίζει περαιτέρω την ανάγκη η νομοθεσία σχετικά με τα θαλάσσια απορρίμματα να επικεντρωθεί περισσότερο στην κοινωνική διάσταση του προβλήματος·

4. υπενθυμίζει ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης του θαλάσσιου οράματος στις νέες στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα και τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»·
5. συνιστά την ενίσχυση των διατάξεων που προβλέπονται στην οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, μέσω της εναρμόνισης των δεικτών, συγκεκριμένα όσων σχετίζονται με το στοιχείο 10 «θαλάσσια απορρίμματα»·
6. ζητεί από την Επιτροπή να επεκτείνει την ΟΠΘΣ στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·
7. ζητεί να ενισχυθεί το πλαίσιο της οδηγίας για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η χωρική διάσταση στην προσπάθεια καταπολέμησης των θαλάσσιων απορριμμάτων·
8. υπενθυμίζει ότι το ζήτημα των θαλάσσιων αποβλήτων δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά σε εθνικό επίπεδο και μόνο, αλλά απαιτεί παγκόσμια, ευρωπαϊκή και περιφερειακή συνεργασία· καλεί την Επιτροπή να υπερασπιστεί ένα φιλόδοξο μοντέλο διακυβέρνησης στις διεθνείς διαπραγματεύσεις των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη θαλάσσια βιοποικιλότητα πέραν των εθνικών δικαιοδοσιών και να αναγνωρίσει όλες τις θάλασσες και τους ωκεανούς ως κοινό αγαθό, προκειμένου να υιοθετηθεί ένα νέο όραμα που θα θέτει τις ατομικές και συλλογικές ευθύνες πάνω από τις παραδοσιακές αρχές της ελευθερίας ή των κυριαρχικών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο δίκαιο της θάλασσας, διασφαλίζοντας έτσι τη διατήρηση των ωκεανών μεταξύ άλλων από τις καταστροφικές επιπτώσεις της θαλάσσιας ρύπανσης·
9. καλεί την ΕΕ να ενισχύσει διεθνείς πρωτοβουλίες όπως η Παγκόσμια Σύμπραξη για τα Θαλάσσια Απορρίμματα, που δρομολογήθηκε από το πρόγραμμα UNEP με στόχο την επίτευξη των στόχων αειφόρου ανάπτυξης, ιδίως του ΣΒΑ 14 για τη «διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη», και του ΣΒΑ 12 για την υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή·
10. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ηγηθούν των προσπαθειών προς μια φιλόδοξη, νομικά δεσμευτική συμφωνία για τη ρύπανση από πλαστικά στη Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον, η οποία θα καλύπτει τον πλήρη κύκλο ζωής των πλαστικών, και θα περιλαμβάνει κοινούς παγκόσμιους στόχους για τη μείωση της ρύπανσης και ένα όραμα για τη μετάβαση σε μια ασφαλή κυκλική οικονομία για τα πλαστικά, καθώς και μια αποτελεσματική παγκόσμια διαχείριση όσον αφορά τα απολεσθέντα αλιευτικά εργαλεία ('ghost gear'), που αποτελούν απειλή για όλες τις θαλάσσιες δραστηριότητες και τα οικοσυστήματα παγκοσμίως·
11. τονίζει την ανάγκη να εντείνουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη τις προσπάθειες καταπολέμησης της ΠΛΑ αλιείας, η οποία είναι εγγενώς ρυπογόνος και συμβάλλει στον πολλαπλασιασμό των θαλασσίων απορριμμάτων και στην υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ιδίως λόγω της παράνομης απόρριψης αλιευτικών εργαλείων·

12. τονίζει ότι με το ψήφισμα 2/11 της συνεδρίασής της στις 26 Μαΐου 2016 η Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον αναγνώρισε ότι η ύπαρξη πλαστικών απορριμμάτων και μικροπλαστικών στο θαλάσσιο περιβάλλον αποτελεί ένα ταχέως επιτεινόμενο και σοβαρό πρόβλημα που προκαλεί ανησυχία διεθνώς, για το οποίο απαιτείται επείγοντως αντίδραση σε παγκόσμιο επίπεδο που θα λαμβάνει υπόψη μια προσέγγιση με βάση τον κύκλο ζωής ενός προϊόντος·
13. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συντονίσουν βάσει κοινού χρονοδιαγράμματος τις διαφορετικές νομοθετικές τους πράξεις, όπως είναι η οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, η οδηγία για τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον, η οδηγία για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων, και η οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, προκειμένου να βελτιωθεί η νομοθετική συνοχή·
14. καλεί την Επιτροπή να αυξήσει τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την ποσότητα και το είδος των απορριμμάτων στα ευρωπαϊκά ύδατα και τις επιπτώσεις τους στην αλιεία, καθώς και να αυξήσει τη συλλογή και την εναρμόνιση των δεδομένων σχετικά με τον όγκο, την ποσότητα και την ποιότητα των θαλάσσιων αποβλήτων που εκφορτώνονται, απορρίπτονται και παραδίδονται για ανακύκλωση, ιδίως μέσω του προγράμματος «Fishing for Litter» (FFL), συμπεριλαμβανομένων του όγκου, των υλικών και των ειδών που αλιεύονται· ζητεί τα δεδομένα που συλλέγονται από τα κράτη μέλη σχετικά με την απώλεια, τη διάθεση στην αγορά και τη συλλογή αλιευτικών εργαλείων και θαλασσιών αποβλήτων να καταγράφονται σε μια βάση δεδομένων ανά χώρα ή ανά θαλάσσια λεκάνη και να συνοψίζονται σε ετήσια έκθεση σε ευρωπαϊκό επίπεδο προκειμένου να είναι ευκολότερο να εντοπιστούν και να καταπολεμηθούν τα θαλάσσια απορρίμματα και να διασφαλιστεί καλύτερη παρακολούθηση και αξιολόγηση·
15. υπογραμμίζει την ανάγκη ετήσιας χαρτογράφησης των ποσοτήτων θαλάσσιων απορριμμάτων που συλλέγονται μέσω των προγραμμάτων FFL στις διάφορες υδρογραφικές λεκάνες, προκειμένου να καταγράφονται πληροφορίες σχετικά με την προέλευση των θαλάσσιων απορριμμάτων και να ενισχύονται οι εκστρατείες συλλογής· υπογραμμίζει ότι η εν λόγω δράση θα πρέπει να σχετίζεται με τις ήδη υπάρχουσες προσπάθειες χαρτογράφησης· καλεί την Επιτροπή να συντάξει ετήσια έκθεση σχετικά με την ποσότητα θαλάσσιων απορριμμάτων που εκφορτώνονται σε λιμένες μέσω του προγράμματος FFL, συμπεριλαμβανομένου του όγκου, των υλικών και του είδους των αλιευμάτων·
16. ενθαρρύνει τη δημιουργία δικτύων συνεργασίας μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών μελών, των ενώσεων αλιέων, των οργανώσεων των εργαζομένων, των συστημάτων διαχείρισης λυμάτων, των παράκτιων ενδιαφερόμενων μερών, των λιμένων, των ΜΚΟ και των περιφερειακών συμβάσεων, προκειμένου να ενισχυθεί μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, μέσω του διαλόγου και της συμμετοχής, και να προωθηθούν πρακτικές λύσεις για τους εργαζομένους στον τομέα της αλιείας, με στόχο τη διασφάλιση αποτελεσματικότερης εφαρμογής των κανόνων και την παροχή επαρκών πόρων σε τομείς όπως η συλλογή, η διάθεση και η ανακύκλωση θαλάσσιων απορριμμάτων·
17. τονίζει την ανάγκη ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών που πλήττονται από το πρόβλημα των θαλάσσιων αποβλήτων, προκειμένου να ενθαρρυνθεί ο τομέας της αλιείας να συμβάλει στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, στην

αντιμετώπιση των απορριμμάτων στη θάλασσα και, ως εκ τούτου, στη διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης των πόρων της· χαιρετίζει πρωτοβουλίες όπως το «Plan Marlimpro» (Clean Sea project) που υλοποιείται από το Υπουργείο Θαλάσσης της Γαλικίας (Ισπανία), το οποίο αποσκοπεί στη μείωση της ποσότητας των αποβλήτων στις παράκτιες περιοχές·

18. τονίζει ότι, προκειμένου να βελτιωθεί και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του νομοθετικού πλαισίου και της διακυβέρνησης σχετικά με τη συλλογή, τη διάθεση και την ανακύκλωση των θαλάσσιων αποβλήτων, είναι απαραίτητο να προωθηθεί η μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των εργαζομένων στον τομέα της αλιείας και να διευρυνθούν τα υφιστάμενα έργα ευαισθητοποίησης, πρόληψης και κατάρτισης με σκοπό τη διασφάλιση της συνεχούς ανταλλαγής πληροφοριών προκειμένου να υποστηριχθεί η προετοιμασία και η επικαιροποίηση των σχετικών κανόνων·
19. καλεί όλα τα άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, δηλαδή τα συμβουλευτικά συμβούλια για την αλιεία, να υποστηρίζουν τη μείωση θαλάσσιων απορριμμάτων με αποτελεσματικά και αποδοτικά μέτρα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εγκρίνουν τις προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές του FAO για τη σήμανση των αλιευτικών εργαλείων προκειμένου να προωθήσουν την υπεύθυνη διαχείριση αλιευτικού εξοπλισμού, να βελτιώσουν τις προσπάθειες για τον εντοπισμό απολεσθέντων εργαλείων και να υποστηρίξουν τη βιωσιμότητα της αλιείας, μέσω της μείωσης εγκαταλελειμμένων, χαμένων ή άλλως απορριπτόμενων αλιευτικών εργαλείων, σύμφωνα επίσης με τις διατάξεις του κανονισμού της ΕΕ για τον έλεγχο της αλιείας· καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει τις προσπάθειες για την εφαρμογή της σήμανσης και αναφοράς απολεσθέντων αλιευτικών εργαλείων σε ευρωπαϊκά ύδατα και, μέσω προσπαθειών στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό, να τονωθεί η διεθνής συνεργασία για την αντιμετώπιση αυτής της πηγής θαλάσσιας ρύπανσης από πλαστικά απορρίμματα·
20. υπενθυμίζει ότι οι προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές μπορούν να αποτελέσουν εξαιρετικά εργαστήρια για την εφαρμογή λύσεων ελέγχου των θαλάσσιων απορριμμάτων, συνυπολογίζοντας τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων στην ξηρά και στη θάλασσα, και στηρίζοντας τη συνεργασία διαφορετικών θαλάσσιων και χερσαίων παραγόντων όσον αφορά τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα·
21. τονίζει την έλλειψη αποτελεσματικότητας της ευρωπαϊκής οδηγίας περί ευθύνης όσον αφορά τα θαλάσσια απορρίμματα, μεταξύ άλλων όσον αφορά το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής της και τις δυσκολίες προσδιορισμού του ρυπαίνοντος και ανάθεσης της ευθύνης· υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο συνέστησε μια αναθεώρηση της ευρωπαϊκής οδηγίας περί ευθύνης που θα λαμβάνει υπόψη τα όρια της αποτελεσματικότητάς της·
22. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν καλύτερα την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»·

Βελτίωση της έρευνας και των γνώσεων σχετικά με τα απόβλητα στη θάλασσα

23. παροτρύνει την Επιτροπή να διαδραματίσει μείζονα ρόλο στην πρωτοβουλία με τίτλο «Δεκαετία ωκεανολογίας για βιώσιμη ανάπτυξη» των Ηνωμένων Εθνών και να ενθαρρύνει την ψηφιοποίηση και τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης για την καλύτερη

κατανόηση των θαλασσών και ωκεανών και των επιπτώσεων των θαλάσσιων απορριμμάτων σε αυτούς·

24. τονίζει ότι, λόγω των περιορισμένων δεδομένων και μελετών που είναι διαθέσιμα, είναι δύσκολο να προσδιοριστούν επακριβώς αφενός η έκταση των ζημιών που προκαλούνται από τα θαλάσσια απορρίμματα στον τομέα της αλιείας και αφετέρου οι αρνητικές οικονομικές συνέπειες για τους αλιείς· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντείνουν την χρηματοδότηση της έρευνας και συλλογής δεδομένων σχετικά με τον όγκο και τα διάφορα είδη αποβλήτων στα ευρωπαϊκά ύδατα και τον αντίκτυπο στην αλιεία και στα οικοσυστήματα, και να προτείνει αυστηρά μέτρα για την αντιμετώπιση και την πρόληψη των συνεπειών των ναοπλαστικών και των μικροπλαστικών τόσο στους αλιευτικούς πόρους όσο και στην ανθρώπινη υγεία·
25. υπενθυμίζει ότι η οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης αφορά τα απόβλητα που απαντώνται συνήθως στις παραλίες· παροτρύνει την Επιτροπή να ενισχύσει τα ισχύοντα μέτρα για τα πλαστικά μίας χρήσης, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις αναμενόμενες εργασίες σχετικά με τα απόβλητα στη στήλη ύδατος και στον θαλάσσιο βυθό στο πλαίσιο της οδηγίας-πλασιού για τη θαλάσσια στρατηγική, και να εξετάσει τη σταδιακή κατάργηση των εμπορευματοκιβωτίων και συσκευασιών πολυστυρολίου από προϊόντα αλιείας σύμφωνα με τη φιλοδοξία της αντικατάστασης των πλαστικών μίας χρήσης με ανθεκτικές εναλλακτικές λύσεις για το περιβάλλον και τους αλιείς·
26. καλεί την Επιτροπή να ακολουθήσει τις συστάσεις που διατυπώθηκαν από την αποστολή Starfish 2030 σχετικά με τον έλεγχο των θαλάσσιων απορριμμάτων, και συγκεκριμένα να αξιολογήσει την πρόταση για τη σήμανση των αλιευτικών εργαλείων, χάρη στις νέες τεχνολογίες γεωγραφικού προσδιορισμού, καθώς βοηθούν στον εντοπισμό και τη συλλογή απολεσθέντων εργαλείων, όπου αυτό ενδείκνυται και είναι δυνατόν· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η Επιτροπή θα πρέπει να βελτιώσει τη σήμανση των αλιευτικών εργαλείων σύμφωνα με τις προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας για τη σήμανση των αλιευτικών εργαλείων, και να διασφαλίσει ότι θα υπάρχει στήριξη στους αλιείς και υδατοκαλλιεργητές κατά τη μετάβαση από κατάλληλα χρηματοδοτικά προγράμματα·
27. ζητεί να βελτιωθεί η υποβολή εκθέσεων σχετικά με την απώλεια αλιευτικών εργαλείων στη θάλασσα και τονίζει την ανάγκη να συμπεριληφθούν περισσότερες πληροφορίες, όπως το όνομα του σκάφους, ο τύπος των χρησιμοποιούμενων εργαλείων, ο χρόνος και η θέση της απώλειας, και τα μέτρα αποκατάστασης που έχουν ληφθεί, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματικότερη χρήση των συλλεγόμενων δεδομένων για την αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης μέσω της διαφανούς και βελτιωμένης ανταλλαγής δεδομένων και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και των οργανισμών της ΕΕ· τονίζει την ανάγκη ανάπτυξης νέων εργαλείων για τον εντοπισμό και την ταυτοποίηση αλιευτικών εργαλείων που χάνονται στη θάλασσα και για την καταγραφή δεδομένων σχετικά με τα θαλάσσια απορρίμματα, όπως ηλεκτρονικές εφαρμογές που βοηθούν τους αλιείς να καταγράφουν δεδομένα, και συστήματα καταγραφής και αναφοράς εκφορτώσεων θαλάσσιων απορριμμάτων, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας αποδείξεις παράδοσης αποβλήτων όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/883, η οποία υποχρεώνει τις λιμενικές επιχειρήσεις να εκδίδουν τέτοιες αποδείξεις στους πλοιάρχους σκαφών·
28. χαιρετίζει την υλοποίηση ευρωπαϊκών έργων όπως το «CleanAtlantic», το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα της Ένωσης Interreg για την περιοχή του

Ατλαντικού, με στόχο τη βελτίωση των γνώσεων και των ικανοτήτων για την παρακολούθηση, την πρόληψη και τη μείωση των θαλάσσιων απορριμμάτων, καθώς και για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τον αντίκτυπό τους· καλεί τους 19 συμμετέχοντες εταίρους, οι οποίοι προέρχονται από την Ιρλανδία, τη Γαλλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία, και ιδίως τον συντονιστικό φορέα Centro Tecnológico do Mar (Cetmar), να συνεχίσουν τις εργασίες τους και να γνωστοποιήσουν τα αποτελέσματα του έργου·

29. τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η ορθή υλικοτεχνική διαχείριση της συλλογής αποβλήτων και εργαλείων στο τέλος χρήσης τους ώστε οι αλιείς να υποστηριχθούν στις προσπάθειές τους που είναι σε μεγάλο βαθμό εθελοντικές· επισημαίνει ότι σε αυτήν θα μπορούσε να περιλαμβάνεται η ενιαία συλλογή εργαλείων επί των σκαφών μέσα σε σακούλες ή εμπορευματοκιβώτια, καθώς και η παροχή κατάλληλων εγκαταστάσεων στους λιμένες·

Επίσπευση της ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

30. τονίζει ότι η μείωση των επιπτώσεων των θαλάσσιων απορριμμάτων περνά μέσα από την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στην ξηρά, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης των περιττών πλαστικών υλικών και της συσκευασίας, και της μετατροπής των απορριμμάτων σε πόρους, αλλά και μέσα από μια προσέγγιση κύκλου ζωής στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας· υπογραμμίζει ότι η ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας στον τομέα της αλιείας πρέπει πρώτα να λάβει αυξημένη υποστήριξη και μετά να κινηθεί προς την αναζήτηση λύσεων, τον έξυπνο σχεδιασμό των αλιευτικών εργαλείων και την καινοτομία στις τεχνικές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, με στόχο τον περιορισμό απόρριψης αποβλήτων, την ενίσχυση της ελκυστικότητας των εργασιών συλλογής και την ανάπτυξη αποτελεσματικών διαύλων ανακύκλωσης·
31. ζητεί να προωθηθεί ο οικολογικός σχεδιασμός των αλιευτικών εργαλείων, με στόχο να καταστούν χρήσιμα, ασφαλή και οικονομικά συμφέροντα, με την ταχεία έγκριση κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη εναρμονισμένων προτύπων για μια κυκλική οικονομία στον τομέα των αλιευτικών εργαλείων· τάσσεται υπέρ της σήμανσης του υλικού που χρησιμοποιείται στα αλιευτικά εργαλεία μέσω διαβατηρίων προϊόντων· ενθαρρύνει την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας για την εξεύρεση εναλλακτικών και περιβαλλοντικά φιλικών υλικών για τα αλιευτικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων των πολυμερών· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι θα μπορούσαν να θεσπιστούν πιλοτικά έργα για τη διερεύνηση της μείωσης των υλικών, της ευκολότερης και ταχύτερης αποσυναρμολόγησης και για τη διενέργεια δοκιμών λειτουργικότητας των εργαλείων για τη διευκόλυνση της μετάβασης·
32. τονίζει τη σημασία, όσον αφορά την κυκλική οικονομία για τα αλιευτικά εργαλεία, της πλήρους συμμετοχής των αλιέων, και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στο σύνολό του, των νεοφυών επιχειρήσεων, των ιδιωτικών πρωτοβουλιών και των επιχειρήσεων του κλάδου, καθώς και των κατασκευαστών σχοινιών και δικτύων από τρίτες χώρες, για τον εντοπισμό νέων υλικών, τον οικολογικό σχεδιασμό νέων αλιευτικών εργαλείων και την ανακύκλωση των αλιευτικών εργαλείων· επισημαίνει επίσης την ανάγκη ενίσχυσης ενός συνεργατικού μοντέλου μεταξύ των τομέων της αλιείας και της έρευνας· προς τούτο, καλεί την Επιτροπή να εντάξει τα μελλοντικά έργα που συνδέονται με την κυκλική οικονομία των αλιευτικών εργαλείων στο πλαίσιο

των υφιστάμενων προγραμμάτων χρηματοδότησης της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία·

33. προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, τονίζει την ανάγκη προώθησης μελλοντικών νομοθετικών λύσεων για το πρόβλημα της συλλογής και της διάθεσης θαλάσσιων απορριμμάτων σε συνδυασμό με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία· παροτρύνει, στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη να δώσουν άμεση συνέχεια στη θέσπιση εθνικών ελάχιστων ποσοστών συλλογής αλιευτικών εργαλείων που περιέχουν πλαστική ύλη, όπως συμφωνήθηκε στην οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί κατά πόσον τα εν λόγω εθνικά σχέδια οδηγούν σε αύξηση της συλλογής και της ανακύκλωσης των αλιευτικών εργαλείων σε σύγκριση με τα σημερινά επίπεδα και, στο πλαίσιο αυτό, να καταρτίσει κατάλληλο και φιλόδοξο σχέδιο για τη στήριξη της ανάπτυξης μιας κυκλικής οικονομίας στον τομέα της αλιείας· επισημαίνει ότι υπάρχει μια αγορά για ανακυκλωμένα αλιευτικά εργαλεία που προσφέρει δυνατότητες για να καταστεί η χρήση ανακυκλωμένων υλικών νομική απαίτηση, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) σχετικά με τον προγραμματισμό της επιμερισμένης διαχείρισης, κάτι που θα αποτελούσε σημαντικό κίνητρο για τους αλιείς και έναν τρόπο για να διαπιστωθεί η αξία της συμβολής τους στην ανακύκλωση·
34. ζητεί να χρησιμοποιηθεί το ΕΤΘΑ για τη στήριξη του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στη μετάβαση προς βιωσιμότερα υλικά, περιλαμβανομένης της απόκτησης νέων, τεχνικά αποδοτικότερων και λιγότερο ρυπογόνων σκαφών για παραδοσιακούς στόλους μικρής κλίμακας, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·
35. προτρέπει την Επιτροπή να παρέχει κίνητρα για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας στο σύνολο της αλυσίδας παραγωγής εξοπλισμού αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, προωθώντας την έρευνα και υποστηρίζοντας τις εταιρείες που προβαίνουν σε ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των εργαλείων· προς τον σκοπό αυτόν, καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει ένα ειδικό ταμείο για τη στήριξη των κρατών μελών που δημιουργούν αλυσίδες παραγωγής ανακυκλωμένου και περιβαλλοντικά φιλικού εξοπλισμού, αντλώντας πόρους κατά το παράδειγμα των πόρων στο πλαίσιο του μέσου Next Generation EU και αυτών που απορρέουν από τις φορολογικές κυρώσεις που επιβάλλονται στα κράτη μέλη κατά τις διαδικασίες επί παραβάσει·
36. υπογραμμίζει ότι, επί του παρόντος, παρά τα σημαντικά βήματα που έχουν σημειωθεί με την έναρξη ισχύος της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883, εξακολουθούν να υφίστανται αρκετά προβλήματα και διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής· τονίζει ότι σε πολλά λιμάνια της Ένωσης ο εντοπισμός και η πρόσβαση σε τέτοιες υποδομές από τους αλιείς, εφόσον αυτές υπάρχουν, είναι ακόμη πολύ δύσκολα· τονίζει ότι όλα αυτά λειτουργούν ως εμπόδια και αντικίνητρα για τους επιχειρηματίες του αλιευτικού τομέα όσον αφορά τη συμβολή τους στον καθαρισμό των θαλασσών·
37. τάσσεται υπέρ της ανάπτυξης, και της δημιουργίας όπου δεν υπάρχουν, αποτελεσματικών διαύλων ανακύκλωσης με την ενίσχυση των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής σε όλους τους ευρωπαϊκούς λιμένες, προκειμένου να βελτιωθεί η επιλεκτική διαλογή των απορριμμάτων· τονίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες από τα κράτη μέλη για την αναβάθμιση των

υλικοτεχνικών υποδομών στα λιμάνια μέσω της κατάλληλης διαχείρισης όσον αφορά τη συλλογή αποβλήτων και εργαλείων τελικής χρήσης, την ενοποιημένη συλλογή των εργαλείων επί των σκαφών σε σάκους ή εμπορευματοκιβώτια, και την παροχή κατάλληλων λιμενικών εγκαταστάσεων για την παραλαβή και αποθήκευση απολεσθέντων αλιευτικών εργαλείων και θαλασσίων αποβλήτων που συλλέγονται, επαρκή χώρο για χωριστή αποθήκευση των διαφόρων τύπων θαλάσσιων αποβλήτων, επαρκές προσωπικό για την ορθή και ασφαλή επεξεργασία των αποβλήτων που εκφορτώνονται, και προμήθεια σε όλα τα σκάφη εμπορευματοκιβωτίων για τη συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων· ζητεί να καταστούν οι δραστηριότητες συλλογής πιο ελκυστικές μέσω σχημάτων ανταμοιβής και οικονομικών κινήτρων για τη στήριξη των αλιέων και των υδατοκαλλιεργητών όσον αφορά αφενός τις δραστηριότητες συλλογής, διάθεσης και ανακύκλωσης απορριμμάτων που αλιεύονται στη θάλασσα και τη μεταφορά του εξοπλισμού αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας που έχει ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής του, στους λιμένες·

Προγράμματα διαχείρισης και συλλογής θαλάσσιων απορριμμάτων

38. καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει σχέδιο δράσης σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση της δημιουργίας απορριμμάτων στην υδρόσφαιρα της Ένωσης μέσω της μείωσης των αποβλήτων στην πηγή τους, της μείωσης της χρήσης και κατανάλωσης πλαστικών και της αντιμετώπισης της ρύπανσης των ποταμών, των υδατορευμάτων και των ακτών από απορρίμματα, η οποία μπορεί να μειωθεί δραστικά με συντονισμένο τρόπο· ζητεί να περιοριστεί η απόρριψη του χιονιού που συλλέγεται σε δρόμους και πεζοδρόμια απευθείας στον ωκεανό, συγκεκριμένα με την υποστήριξη εναλλακτικών μεθόδων συλλογής κατά τη διάρκεια εξαιρετικά ισχυρών χιονοπτώσεων·
39. τονίζει ότι απαιτείται η αναβάθμιση των δικτύων καθαρισμού υδάτων και των μονάδων επεξεργασίας, ώστε να μειωθούν οι επιπτώσεις στην υδατοκαλλιέργεια και στο θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον γενικότερα, και συγκεκριμένα ο κίνδυνος μόλυνσης προϊόντων υδατοκαλλιέργειας·
40. τονίζει ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της κακής διαχείρισης των αποβλήτων στην ξηρά, κυρίως όσον αφορά την ακατάλληλη διάθεση αποβλήτων στις παράκτιες πόλεις, τις παραποτάμιες πόλεις και τις νησιωτικές πόλεις·
41. καλεί την Επιτροπή να αυξήσει την ευαισθητοποίηση όσων ασκούν θαλάσσια επαγγέλματα σε όλες τις αλληλεπιδράσεις τους με το θαλάσσιο περιβάλλον, ιδίως κατά την πώληση ή την ενοικίαση σκαφών·
42. παροτρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να συλλέγουν να τα παρακολουθούν σχετικά δεδομένα, να αναλαμβάνουν δράση για την αντιμετώπιση του προβλήματος της κακής διαχείρισης των αποβλήτων στην ξηρά, για την εκκαθάριση περιοχών σε ποταμούς και εκβολές ποταμών όπου έχουν συσσωρευτεί θαλάσσια απόβλητα, και να θεσπίσουν νομικά μέτρα ώστε τα θαλάσσια απορρίμματα να μην φθάνουν εξ αρχής στο περιβάλλον· ζητεί τη διάθεση επαρκούς χρηματοδότησης για τον καθαρισμό όλων των τύπων ρύπων που προέρχονται από πλαστικό·
43. υπενθυμίζει ότι τα προγράμματα για τη συλλογή θαλάσσιων αποβλήτων μπορεί να καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες, όπως η συλλογή θαλάσσιων αποβλήτων σε ποταμούς, εκβολές ποταμών, όρμους ή λιμένες, καθώς και οι δραστηριότητες έρευνας και εντοπισμού των κομβικών σημείων στη θάλασσα, και μπορούν να εκτελούνται από

αλιείς, την κοινωνία των πολιτών και τις τοπικές αρχές· επισημαίνει ότι τα προγράμματα συλλογής θα πρέπει να είναι βιώσιμα, να χρησιμοποιούν κατάλληλο εξοπλισμό για τη συλλογή αποβλήτων, να αποφεύγουν την παραγωγή περαιτέρω εκπομπών στο μέτρο του δυνατού, και να προωθούν τη συνεργασία με παράγοντες που γνωρίζουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα και απαιτούν στρατηγική ταυτοποίηση των αποβλήτων πριν από την ανάληψη δράσης· υπογραμμίζει ότι τα εν λόγω προγράμματα συλλογής μπορούν να υλοποιηθούν όχι μόνο στο πλαίσιο χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ, αλλά και σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο στα κράτη μέλη·

44. τονίζει ότι μόνο επτά κράτη μέλη έχουν χρησιμοποιήσει πόρους στο πλαίσιο του τρέχοντος ΕΤΘΑ για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων συλλογής θαλάσσιων αποβλήτων, όπως το πρόγραμμα FFL («Fishing For Litter»), και ότι οι περισσότερες δράσεις που επιτρέπουν τον εντοπισμό, τη συλλογή και την ανακύκλωση θαλάσσιων αποβλήτων συνίστανται σε εθελοντικές πρωτοβουλίες και προγράμματα των αλιείων, της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών·
45. τονίζει ότι, προκειμένου να μειωθούν τα απόβλητα από αλιευτικά σκάφη, πρέπει να δοθούν κίνητρα στους αλιείς για τη μεταφορά αποβλήτων σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης, και μέσω οικονομικών κινήτρων και προγραμμάτων ανταμοιβής για την ενθάρρυνση ορθών πρακτικών· επισημαίνει, ως εκ τούτου, ότι οι αλιείς θα πρέπει να αποζημιώνονται για τη συλλογή απολεσθέντων αλιευτικών εργαλείων και άλλων θαλάσσιων αποβλήτων ή, τουλάχιστον, να έχουν πρόσβαση σε δωρεάν διάθεση απορριμμάτων στις λιμενικές εγκαταστάσεις·
46. τονίζει ότι οι αλιείς θα πρέπει να είναι επαρκώς εκπαιδευμένοι στον τρόπο ορθής διαχείρισης των θαλάσσιων αποβλήτων κατά τη συλλογή, την εκφόρτωση, τη διάθεση και την παράδοση για ανακύκλωση, προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια·
47. τονίζει ότι η ενίσχυση και η επέκταση των ήδη υφιστάμενων ορθών πρακτικών απαιτεί επίσης την απλοποίηση και εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών για όλα τα σκάφη που ασχολούνται με εκστρατείες «Fishing for Litter», ανεξάρτητα από το λιμάνι προέλευσης ή το μέγεθός τους· υπογραμμίζει, εν προκειμένω, την ανάγκη εναρμόνισης και πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης όσον αφορά τους κανόνες σχετικά με την εκφόρτωση θαλάσσιων απορριμμάτων που συλλέγονται μέσω δράσεων FFL, στους λιμένες των κρατών μελών·
48. καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίζουν τη συλλογή από τους αλιείς απολεσθέντων στη θάλασσα αλιευτικών εργαλείων ή άλλων θαλάσσιων αποβλήτων, ιδίως πλαστικών, προωθώντας βέλτιστες πρακτικές, ενθαρρύνοντας την εθελοντική συμμετοχή σε πρωτοβουλίες για τη συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων και υποστηρίζοντας την έγκριση προγραμμάτων FFL· παροτρύνει, στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν ένα «ειδικό ταμείο για τον καθαρισμό των θαλασσών», το οποίο θα διαχειρίζεται το νέο ΕΤΘΑΥ ή άλλες σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι ακόλουθες δράσεις: 1) συλλογή στη θάλασσα από τους αλιείς θαλάσσιων απορριμμάτων, 2) παροχή κατάλληλων εγκαταστάσεων αποθήκευσης αποβλήτων επί του σκάφους και η παρακολούθηση των παθητικά αλιευόμενων απορριμμάτων, 3) βελτιώσεις στην κατάρτιση των φορέων εκμετάλλευσης, 4) χρηματοδότηση του κόστους τόσο της επεξεργασίας αποβλήτων όσο και του προσωπικού που απαιτείται για τη λειτουργία των εν λόγω προγραμμάτων,

ώστε να αποφευχθεί η αύξηση του κόστους για τους αλιείς που συμμετέχουν εθελοντικά, και 5) επενδύσεις σε λιμένες, ώστε να είναι δυνατή η παροχή κατάλληλων εγκαταστάσεων παραλαβής και αποθήκευσης για τα απολεσθέντα αλιευτικά εργαλεία και τα θαλάσσια απόβλητα που συλλέγονται·

49. καλεί επίσης την Επιτροπή να προβεί σε εκτίμηση της κοινωνικής και οικονομικής συμβολής των αλιέων μέσω των προγραμμάτων FFL, προκειμένου να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη ακρίβεια η συμβολή του αλιευτικού τομέα στον καθαρισμό των θαλασσών·
50. παροτρύνει την Επιτροπή να υπερβεί τους στόχους της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883, μελετώντας και προσδιορίζοντας από οικονομική άποψη τις περιβαλλοντικές ζημιές που προκαλούν τα θαλάσσια ανθρωπογενή απορρίμματα, καθώς και με την ίδρυση ενός «Ταμείου Θαλάσσιων Απορριμμάτων» για την καταπολέμηση της απόρριψης αποβλήτων στη θάλασσα και τον μετριασμό των ζημιών στην αλιεία και την προστασία των θαλασσών και των ωκεανών·
51. καλεί την Επιτροπή να παροτρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την ορθή διαχείριση και την κατάλληλη διάθεση των απορριμμάτων που συλλέχθηκαν τυχαία ή βρέθηκαν κατά τη διάρκεια εκστρατειών εθελοντικής συλλογής, έτσι ώστε η ευθύνη και το κόστος παράδοσης, διαχείρισης και διάθεσης τέτοιων απορριμμάτων να μην βαρύνει τους αλιείς και ταυτόχρονα να μην προκαλείται περαιτέρω ζημιά στο περιβάλλον· για τον σκοπό αυτόν, τονίζει την ανάγκη δημιουργίας αποτελεσματικών συστημάτων συλλογής και διάθεσης απορριμμάτων, διασφαλίζοντας επίσης τη δημιουργία επαρκών λιμενικών υποδομών συλλογής απορριμμάτων·
52. υπενθυμίζει ότι το θέμα των θαλάσσιων απορριμμάτων είναι ένα διασυνοριακό πρόβλημα και ότι, για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, πρέπει να γίνεται σε συντονισμό με τις ευρωπαϊκές τρίτες χώρες· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υλοποιήσουν ένα σχέδιο για την απορρύπανση της Μεσογείου από κοινού με όλες τις παράκτιες χώρες· καλεί την Επιτροπή να θέσει τέλος στη μεταφορά αποβλήτων σε τρίτες χώρες, το δυνατόν συντομότερα·
53. καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει έναν μηχανισμό στήριξης για τη συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, λόγω του ευάλωτου χαρακτήρα τους, και να παράσχει σε αυτές τις περιφέρειες υποδομές για την ανακύκλωση των συλλεχθέντων απορριμμάτων·
54. καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της ΕΕ με τις υποψήφιες χώρες, να απαιτήσει την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας για τη διαχείριση των αποβλήτων, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας ολοκληρωμένων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων·

Για να γίνει καλύτερα κατανοητή και να περιοριστεί η ρύπανση μικροπλαστικών και νανοπλαστικών

55. τονίζει την ανάγκη να αυξηθεί η γνώση και η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη ρύπανση από νανοπλαστικά και μικροπλαστικά και τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον, στη βάση της θαλάσσιας διατροφικής αλυσίδας και, σε τελική ανάλυση, στην ανθρώπινη υγεία, και ότι θα πρέπει να διεξαχθεί περαιτέρω έρευνα για την καλύτερη κατανόηση αυτού του φαινομένου της ρύπανσης· τονίζει ότι αυτή η ανάγκη περισσότερης γνώσης και η έλλειψη ευαισθητοποίησης του κοινού ενδέχεται να έχει ως

αποτέλεσμα να φοβούνται οι καταναλωτές ως προς την ποιότητα των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·

56. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης σχετικά με το πρόβλημα της θαλάσσιας ρύπανσης από πλαστικά και μικροπλαστικά, υπογραμμίζοντας το γεγονός ότι οι αλιείες γίνονται συχνά θύματα αυτού του φαινομένου, ιδίως στην περίπτωση των μικροπλαστικών·
57. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προπαρασκευαστικές εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) σχετικά με τον περιορισμό των μικροπλαστικών που προστίθενται σκόπιμα στα προϊόντα· καλεί την Επιτροπή να επιδείξει φιλοδοξία όσον αφορά την εν λόγω πρόταση με συγκεκριμένα και, όπου απαιτείται, νομικά μέτρα, εξετάζοντας, μεταξύ άλλων, το πρόβλημα του διασκορπισμού μικροπλαστικών και ναοπλαστικών στον κύκλο του νερού, ιδίως όσων απορρίπτονται ακούσια στο περιβάλλον, και να προτείνει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση αυτής της πρακτικής·
58. καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της απώλειας και της διασποράς μικροπλαστικών, όπως πλαστικών κόκκων, στο περιβάλλον σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού, ιδίως κατά τη χερσαία και θαλάσσια μεταφορά, και τους συναφείς κινδύνους διαφυγής·
 -
 - ○
59. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.